

2012

(November)

SOCIOLOGY

(General)

Course : 301

(Techniques of Social Research)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়া শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer from the following :

(a) সামাজিক জৰিপে অধ্যয়ন কৰে

Social survey studies

(i) অৰ্থনৈতিক সমস্যা

economic problems

(ii) জৰুৰী সমস্যা

emergency problems

(iii) বুৰঞ্জীমূলক ঘটনা

historical events

(b) *Statistics in Psychology and Education* গ্রন্থখন
ৰচনা কৰিছে

The book, *Statistics in Psychology and Education* was written by

(i) পি. ভি. ইয়ঙ
P. V. Young

(ii) হেনৰি ই. গ্যাৰেট
Henry E. Garret

(iii) বি. এন. ঘোষ
B. N. Ghose

(c) কোনবিধ প্ৰাথমিক তথ্য ?

Which is primary data?

(i) ক্ষেত্ৰ-ভিত্তিক তথ্য
Field-based data

(ii) চৰকাৰী নথিপত্ৰ
Governmental record

(iii) বাৰ্তাবাহী প্ৰশ্নসূচী
Mailed questionnaire

(d) “নমুনা হৈছে বৃহৎ এককৰ সৰু সমষ্টি।” কোনে কৈছিল ?

“A sample as the name implies is smaller representative of a large whole.” Who said this?

(i) ডি. দলে
D. Doley

(ii) ডব্লিউ. জে. গোড আৰু পি. কে. হাট
W. J. Goode and P. K. Hatt

(iii) পি. ভি. ইয়ঙ
P. V. Young

(e) সামাজিক গৱেষণা মূলত জড়িত
Social research is concerned mainly with

(i) বৈজ্ঞানিক ঘটনাৰ সৈতে
scientific phenomena

(ii) সামাজিক ঘটনাৰ সৈতে
social phenomena

(iii) প্ৰাকৃতিক ঘটনাৰ সৈতে
natural phenomena

(f) তলৰ কোনটো ‘গড়’ অস্থায়ী ?
Which of the following is the most unstable average?

(i) গাণিতিক গড়
Arithmetic mean

(ii) মাধ্যমিকী
Median

(iii) বহুলক
Mode

(iv) জ্যামিতিক গড়
Geometric mean

(Turn Over)

(g) *Elements of Statistics* নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল?

Who wrote the book, *Elements of Statistics*?

(i) পি. ভি. ইয়ঙ
P. V. Young

(ii) ডি. হাজৰীকা
D. Hazarika

(iii) এ. এল. বাউলী
A. L. Bowley

(h) “পৰিসংখ্যা হৈছে গণনাৰ বিজ্ঞান।” কোনে কৈছিল?
“Statistics is the science of counting.”
Who said this?

(i) কাউদেন
Cowden

(ii) বাউলী
Bowley

(iii) পিয়ৰচন
Pearson

(iv) কাৰ্ল মাৰ্ক্স
Karl Marx

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা (প্রতিটো 150 শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write on any four of the following in brief
(within 150 words each) :

(a) সামাজিক জৰিপ

Social survey

(b) নিৰীক্ষণ বা পৰ্যবেক্ষণ

Observation

(c) সামাজিক গৱেষণাত নমুনা বাছনিৰ গুৰুত্ব

Importance of sampling in social research

(d) অন্বেষণী বা উদ্ঘাটনমূলক গৱেষণা অভিযান

Exploratory research design

(e) তথ্য বিশ্লেষণ

Data analysis

(f) সামাজিক গৱেষণাত পৰিসংখ্যিকৰ প্ৰয়োজনীয়তা

Importance of statistics in social research

3. তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া (প্রতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) : 14×4=56

Answer any four questions from the following
(within 500 words each) :

(a) সামাজিক গৱেষণাৰ সংজ্ঞা দিয়া। সামাজিক গৱেষণাৰ প্ৰকৃতি আৰু উদ্দেশ্য বৰ্ণনা কৰা। 4+10=14

Define social research. Describe the nature and objectives of social research.

(Turn Over)

(6)

- (b) সামাজিক গৱেষণা অভিকল্প কি? সামাজিক গৱেষণা অভিকল্প এটা কেনেকৈ গঠন কৰিব পাৰি, লিখা।

4+10=14

What is research design? Write how to frame a research design.

- (c) গৱেষণাৰ প্ৰকল্প মানে কি বুজা? সামাজিক গৱেষণাত প্ৰকল্পৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

4+10=14

What do you mean by hypothesis? Discuss about the importance of hypothesis in social research.

- (d) প্ৰশ্নসূচী কি? এখন ভাল প্ৰশ্নসূচীৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?

4+10=14

What is questionnaire? What are the major features of a good questionnaire?

- (e) নমুনা বাছনিৰ সংজ্ঞা দিয়া। নমুনা বাছনিৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ কি কি?

4+10=14

Define sampling. What are the merits and demerits of sampling method?

- (f) গৱেষণাৰ প্ৰতিবেদন কি? গৱেষণাৰ প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুতিৰ সাধাৰণ নীতিসমূহ কি?

4+10=14

What is research report? Elaborate the general principle to prepare a research report.

(7)

- (g) মাধ্যিকী কাক বোলে? তলৰ বিভাজনৰ পৰা মাধ্য আৰু মাধ্যিকী নিৰ্ণয় কৰা : $7+7=14$

What is median? Calculate the mean and median of the following distribution :

Marks obtained	Frequency
প্ৰাপ্ত নম্বৰ	বাৰংবাৰতা
10-25	6
25-40	20
40-55	44
55-70	26
70-85	3
85-100	1
